

Inspectie Jeugdzorg
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

De kwaliteit van de
uitvoering van de civiele
taken door de Voogdijraad
Caribisch Nederland

Op Bonaire en Sint Eustatius

Utrecht, april 2016

De kwaliteit van de
uitvoering van de civiele
taken door de Voogdijraad
BES

Op Bonaire en Sint Eustatius

Samenvatting

In januari en februari 2016 heeft de Inspectie Jeugdzorg onderzoek gedaan bij de Voogdijraad Caribisch Nederland. Het onderzoek werd uitgevoerd op Bonaire en Sint Eustatius. Het doel van het toezicht was om te beoordelen of de uitvoering van de civiele taken van de Voogdijraad voldoende kwaliteit is. De Raad voor de Rechtshandhaving ziet toe op de uitvoering van de straftaken.

Saba is niet in het onderzoek betrokken, omdat uit een audit, uitgevoerd door de Voogdijraad in maart 2015 al bekend was dat het 'Kwaliteitskader van de Voogdijraad Caribisch Nederland voor de eilanden Bonaire, Sint Eustatius en Saba' hier nog niet ingevoerd was. Bovendien was de enige raadsonderzoeker op het eiland pas sinds een maand werkzaam bij de Voogdijraad ten tijde van het toezicht en zat nog in haar inwerkperiode.

De Voogdijraad voert onderzoek uit ten behoeve van de bescherming van minderjarigen en advisering in onder andere gezag en omgang na scheiding, strafzaken en adoptie.

Het eindoordeel van de inspectie luidt dat de kwaliteit van de uitvoering van de civiele taken door de Voogdijraad Caribisch Nederland op Bonaire **voldoende** is. Op Sint Eustatius is de uitvoering van de civiele taken **matig** van kwaliteit.

In het oordeel heeft de inspectie mee laten wegen dat het 'Kwaliteitskader van de Voogdijraad Caribisch Nederland voor de eilanden Bonaire, Sint Eustatius en Saba' in 2015 tot stand is gekomen waarmee de Voogdijraad nog aan het begin staat van het realiseren van de met het Kwaliteitskader beoogde kwaliteitsverbetering.

De inspectie constateert dat de Voogdijraad met het Kwaliteitskader een basis heeft gelegd om zorgvuldig onderzoek te doen. De inspectie heeft echter ook geconstateerd dat nog niet volledig volgens het Kwaliteitskader gewerkt wordt en dat dit (deels) komt door een gebrek aan sturing hierop. Een tweede constatering is dat het structureel en systematisch inschatten van de veiligheid van het kind verbetering behoeft. Ook moet tijdens het onderzoek het zicht op de veiligheid beter georganiseerd worden. Daarnaast vraagt de inspectie aandacht van de Voogdijraad voor de situatie op Sint Eustatius, met name op het gebied van de samenwerking met relevante ketenpartners.

Tot slot vindt de inspectie de situatie van de Voogdijraad op Saba zorgelijk. In april 2016 werd duidelijk dat de net aangestelde raadsonderzoeker inmiddels weer is vertrokken en er sprake is van een vacature. Hoewel de werkzaamheden worden waargenomen door raadsonderzoekers van Bonaire en Sint Eustatius, staat hierdoor de samenwerking in de keten onder druk en loopt de invoering van het Kwaliteitskader op Saba vertraging op.

De inspectie is van oordeel dat de kwaliteit van de uitvoering van de civiele taken door de Voogdijraad op alle criteria en op alle eilanden voldoende dient te zijn. Bij de Voogdijraad Bonaire zijn zes van de elf criteria voldoende. Op Sint Eustatius zijn drie criteria als voldoende beoordeeld.

De inspectie verwacht dat de Voogdijraad Caribisch Nederland ervoor zorgt binnen een half jaar aan de drie criteria die nu nog onvoldoende zijn te voldoen en binnen een jaar aan de criteria die nu nog matig zijn.

Tevens verwacht de inspectie dat de Voogdijraad ervoor zorgt dat ook op Saba op korte termijn een start gemaakt wordt met het werken volgens het Kwaliteitskader en dat dit binnen een jaar volledig is ingevoerd.

De Voogdijraad dient concrete verbetermaatregelen te treffen voor de in dit toezicht geconstateerde tekortkomingen. De inspectie wil vóór 1 juli 2016 worden geïnformeerd over deze verbetermaatregelen en de termijnen waarbinnen de maatregelen zijn doorgevoerd. Daarnaast wil de inspectie geïnformeerd worden over de stand van zaken van de invoering van het Kwaliteitskader op Saba. De inspectie volgt de uitvoering van de verbetermaatregelen.

Inhoudsopgave

1 Inleiding	7
Voogdijraad Caribisch Nederland	7
Toezicht en toetsingskader	8
2 Bevindingen	9
2.1 Uitvoering onderzoek	9
2.2 Veiligheid.....	11
2.3 Cliëntenpositie	13
2.4 Organisatie	14
3 Eindoordeel en vervolg	17
Bijlage 1 Toetsingskader Voogdijraad Caribisch Nederland	19
Bijlage 2 Verantwoording	22
Bijlage 3 In het rapport gebruikte afkortingen	23

1 Inleiding

Sinds 10 oktober 2010 horen de eilanden Bonaire, Sint Eustatius en Saba, kortweg Caribisch Nederland, bij Nederland. De eilanden hebben de status van 'openbaar lichaam'. Deze status is vergelijkbaar met die van een gemeente in Nederland, maar maakt het mogelijk dat de regelgeving in Caribisch Nederland anders is dan in Europees Nederland. In Caribisch Nederland groeien ruim 5000 kinderen op; dit is een kwart van de eilandbevolking.

De Inspectie Jeugdzorg heeft het toezicht op de civiele taken van de Voogdijraad Caribisch Nederland. De Raad voor de Rechtshandhaving ziet toe op de uitvoering van de straftaken door de Voogdijraad.

In het jaarwerkprogramma is opgenomen dat de Inspectie Jeugdzorg in 2016 toezicht uit zal voeren naar de civiele taken van de Voogdijraad. Het doel van het toezicht is om te beoordelen of de uitvoering van de civiele taken van de Voogdijraad van voldoende kwaliteit is.

Voogdijraad Caribisch Nederland

Tot 10 oktober 2010 was er op ieder eiland van de Nederlandse Antillen een Voogdijraad. Na de bestuurlijke hervorming zijn de Voogdijraden van Saba, Sint Eustatius en Bonaire samengevoegd tot één Voogdijraad Caribisch Nederland met een vestiging op ieder eiland. De Voogdijraad bestaat uit een college en een bureau.¹ Deze organisatievorm van de Voogdijraad is vergelijkbaar met die van de Raad voor de Kinderbescherming in Nederland in de jaren negentig.

Het college van de Voogdijraad bestaat uit drie leden en drie plaatsvervangend leden die elk afkomstig zijn uit een ander openbaar lichaam en benoemd worden door de minister van Veiligheid en Justitie. Het bureau bestaat uit twaalf medewerkers die onder leiding van de directeur staan. De directeur is tevens secretaris van de Voogdijraad. Alle medewerkers zijn in dienst van de Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN).

De taken van de Voogdijraad² zijn gemandateerd aan de directeur die formeel verantwoording schuldig is aan het college van de Voogdijraad voor zijn werkzaamheden. Het jaarverslag en het jaarplan worden in de voltallige Voogdijraad vastgesteld alvorens deze aan de minister van Veiligheid en Justitie aangeboden worden.

De Voogdijraad heeft de volgende taken: beschermingstaken, straftaken, adviestaken over gezag en omgang na scheiding, adviestaken over alimentatie, afstand, screening, adoptie en afstammingsvragen en overige adviestaken zoals het adviseren over huwelijksdispensatie.

¹ Besluit van 3 april 2012 betreffende de samenstelling en werkwijze van de Voogdijraad BES (Besluit Voogdijraad BES)

² Artikel 11 Besluit Voogdijraad BES.

Toezicht en toetsingskader

Toezicht door de Inspectie Jeugdzorg

Ten tijde van het toezicht was er nog geen wettelijke grondslag voor het toezicht door de Inspectie Jeugdzorg op de kwaliteit van de uitvoering van de civiele taken van de Voogdijraad. Op verzoek van de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie, heeft de inspectie, vooruitlopend op de wettelijke grondslag die per 1 juli 2016 van kracht zal zijn, toezichtactiviteiten in Caribisch Nederland uitgevoerd.

Het onderzoek van de Inspectie Jeugdzorg richtte zich op beschermingsonderzoeken en onderzoeken over gezag en omgang omdat dit de zaken zijn waarin veiligheid en een onbedreigde ontwikkeling van kinderen meer op de voorgrond staan dan bij andere taken van de Voogdijraad.

De inspectie voerde het toezicht eind januari, begin februari 2016 uit en heeft zowel de Voogdijraad op Sint Eustatius als op Bonaire in haar onderzoek betrokken. Saba is niet in het onderzoek betrokken, omdat uit een audit door de Voogdijraad al bekend was dat het Kwaliteitskader hier nog niet ingevoerd was. Bovendien was de enige raadsonderzoeker op het eiland pas sinds een maand werkzaam bij de Voogdijraad ten tijde van het toezicht en zat nog in haar inwerkperiode.

Half april werd bekend dat deze raadsonderzoeker weer is vertrokken en dat er nu opnieuw geworven moet worden. Raadsonderzoekers van Sint Eustatius en Bonaire nemen de taken van de Voogdijraad op Saba waar.

Toetsingskader

De Voogdijraad heeft in 2015 het ' Kwaliteitskader van de Voogdijraad Caribisch Nederland voor de eilanden Bonaire, Sint Eustatius en Saba' ontwikkeld op basis van het Kwaliteitskader van de Nederlandse Raad voor de Kinderbescherming. De inspectie heeft de normen van het Kwaliteitskader van de Voogdijraad nader uitgewerkt in een toetsingskader (zie bijlage 1) waarin de verwachtingen van de inspectie staan. Het toetsingskader bestaat uit de volgende vier thema's: uitvoering onderzoek, veiligheid, cliëntenpositie en organisatie.

2 Bevindingen

In dit hoofdstuk geeft de Inspectie Jeugdzorg haar oordeel weer op de thema's uitvoering onderzoek, veiligheid, cliëntenpositie en organisatie. Ieder thema is uitgewerkt in een aantal criteria. Elke paragraaf bevat de verwachting van de inspectie en een tabel met de oordelen van de inspectie over elk criterium. In het oordeel heeft de inspectie mee laten wegen dat het 'Kwaliteitskader van de Voogdijraad Caribisch Nederland voor de eilanden Bonaire, Sint Eustatius en Saba' in 2015 tot stand is gekomen waarmee de Voogdijraad nog aan het begin staat van het realiseren van de met het Kwaliteitskader beoogde kwaliteitsverbetering.

V	Voldoende
M	Matig
O	Onvoldoende

Vervolgens worden de oordelen toegelicht aan de hand van de bevindingen. In het toetsingskader dat is opgenomen in bijlage 1, staat beschreven wat de inspectie moet hebben aangetroffen om tot het oordeel voldoende te komen.

2.1 Uitvoering onderzoek

De inspectie verwacht dat goed wordt onderzocht wat kinderen nodig hebben om zich onbedreigd te kunnen ontwikkelen.

Oordeel

1. Uitvoering onderzoek	Bonaire	Eustatius
1.1 Professionals doen onderzoek van goede kwaliteit.	M	O
1.2 Professionals betrekken kinderen en ouders bij het onderzoek	V	V
1.3 Professionals stemmen af met de bij de kinderen en hun ouders betrokken instanties.	M	M

Onderbouwing

Ad 1.1. Professionals doen onderzoek van goede kwaliteit

De Voogdijraad voert onderzoek uit aan de hand van eisen en werkprocessen die zijn vastgelegd in het 'Kwaliteitskader van de Voogdijraad Caribisch Nederland voor de eilanden Bonaire, Sint Eustatius en Saba'. Alle medewerkers kennen en werken met het Kwaliteitskader. Voor de uitvoering van het onderzoek maken de raadsonderzoekers gebruik van verschillende

onderzoeksmethodes zoals 'Het Onderzoeksmodel' en de 'Drie huizenmethode', die ook in Nederland gebruikt worden.

Afwegingen die ten grondslag liggen aan de genomen besluiten worden niet vastgelegd in de dossiers. Een voorbeeld hiervan is de onderbouwing van het besluit om een melding wel of niet in onderzoek te nemen. Op Sint Eustatius worden uitgevoerde handelingen niet consequent in het registratiesysteem ACTS vastgelegd.

Als de Voogdijraad een verzoek om onderzoek in te stellen ontvangt, wordt dit pas na beoordeling door een senior raadsonderzoeker geregistreerd in ACTS. Het verzoek tot onderzoek wordt niet altijd binnen de in het Kwaliteitskader opgenomen norm van zeven dagen beoordeeld. Het komt voor dat dit meer dan een maand is.

Daarnaast hanteert de Voogdijraad in de praktijk langere onderzoekstermijnen dan in het eigen Kwaliteitskader staan vermeld. De Voogdijraad hanteert in de praktijk een termijn van 115 dagen, vanaf het besluit tot onderzoek tot het afronden van een beschermingsonderzoek. In het Kwaliteitskader is hier een termijn van 75 dagen voor opgenomen, omdat dit de termijn is waarnaar de Voogdijraad streeft. De langere onderzoekstermijn is volgens de Voogdijraad nodig, omdat het veel tijd en energie kost om contact te leggen met ouders en afspraken te maken waar zij zich ook aan houden. De lange wacht- en doorlooptijd vormt een risico, omdat de aanleiding voor een raadsonderzoek in een beschermingszaak meestal is dat de vrijwillige hulpverlening niet meer voldoende is of niet meer in het gezin binnenkomt, waardoor de continuïteit van de hulpverlening onvoldoende gewaarborgd is. Daar komt bij dat de Voogdijraad tijdens het onderzoek niet voldoende actief bewaakt of en hoe de hulpverlening loopt. De Voogdijraad gaat ervan uit dat bijvoorbeeld school zorgelijke signalen meldt. In dossiers is veelal niet zichtbaar wat er nog aan hulpverlening in het gezin zit tijdens het raadsonderzoek of welke afspraken zijn gemaakt met de hulpverlening om geïnformeerd te worden over de situatie van het kind.

Gedurende het onderzoek zijn er twee verplichte momenten voor een multidisciplinair overleg (MDO) tussen raadsonderzoeker en gedragwetenschapper. Dit is in ieder geval om de onderzoeksopzet vast te stellen en om het conceptrapport inclusief advies te bespreken. Soms is er halverwege het onderzoek ook een MDO. De inspectie heeft geconstateerd dat bij de Voogdijraad op Bonaire zaken op de juiste momenten in een MDO worden besproken. De hierin gemaakte afspraken worden vastgelegd in ACTS, maar onderliggende afwegingen ontbreken. De inspectie beoordeelt dit criterium bij de Voogdijraad Sint Eustatius als matig, omdat nog niet standaard met een MDO aan het begin en het eind van een onderzoek wordt gewerkt. Alleen complexere zaken worden met de gedragswetenschapper besproken. Als er een MDO is geweest, is dit niet vastgelegd in ACTS.

Ad 1.2. Professionals betrekken kinderen en ouders bij het onderzoek

De raadsonderzoekers informeren ouders over de opzet en het doel van het onderzoek door middel van een procedurebrief. Deze brief -waarin ouders ook uitgenodigd worden voor een startgesprek- wordt binnen zeven dagen na het besluit tot onderzoek verstuurd. Ook in het startgesprek met ouders wordt bij de opzet en het doel van het onderzoek stil gestaan. Positief is

dat op Sint Eustatius in de raadsrapportage ook is vastgelegd dat ouders zijn geïnformeerd en instemmen met de opzet van het onderzoek.

Ouders mogen informanten, die zij van belang vinden voor het onderzoek, aandragen. De Voogdijraad beslist of dit verzoek wordt gehonoreerd.

Kinderen worden betrokken bij de uitvoering van het onderzoek en dan wordt ook uitgelegd wat de reden hiervoor is. Ongeacht de leeftijd wordt er met hen gesproken of worden zij geobserveerd, bijvoorbeeld op school of op de crèche.

Het advies en/of raadsrapport wordt altijd besproken met ouders. In het Kwaliteitskader is opgenomen dat kinderen tussen 12 en 16 jaar inzage krijgen in het eigen gedeelte van het rapport. Vanaf 16 jaar hebben kinderen recht op inzage van het gehele rapport. Een aandachtspunt is dat in dossiers niet zichtbaar is dat dit ook gebeurt.

In het rapport van de Voogdijraad Sint Eustatius staat wat ouders vinden van het gegeven advies. Op Bonaire wordt de reactie van ouders in een aparte brief vastgelegd, die geen deel uitmaakt van het rapport. De Voogdijraad beschouwt de brief als bijlage bij het rapport, het risico bestaat echter dat het rapport en het daarin vervatte advies ook zonder deze bijlage verspreid wordt, bijvoorbeeld door ketenpartners en daarmee een eigen leven gaat leiden, zonder de visie van ouders.

Ad 1.3. Professionals stemmen af met de bij de kinderen en hun ouders betrokken instanties.

De raadsonderzoekers gebruiken meerdere bronnen in het onderzoek. Dit zijn meestal school en jeugdzorg, soms ook politie, familieleden en hulpverleners van de ouders. In geval van een beschermingsonderzoek waarvan de uitkomst een verzoek tot ondertoezichtstelling (OTS) is, vindt op Bonaire voorafgaand aan de zitting een overleg plaats tussen de senior raadsonderzoeker en coördinator van Jeugdzorg en Gezinsvoogdij Caribisch Nederland (JGCN), opdat de beoogde gezinsvoogd bij de zitting aanwezig is. Op Sint Eustatius ontvangt JGCN-dat op Sint Eustatius het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) heet -, vaak pas een dag voor de zitting het deel uit het rapport waarin de informatie die het CJG zelf heeft aangeleverd is opgenomen.

Als de OTS is uitgesproken worden het rapport en het verzoekschrift van de Voogdijraad naar de gezinsvoogd gemaïld. Als het geen OTS wordt, stuurt de Voogdijraad de stukken naar de ambulante hulpverlening. De overige informanten krijgen geen informatie uit het onderzoek. Een aandachtspunt is dat als een beschermingsonderzoek niet resulteert in een verzoek tot OTS, er geen raadsrapport wordt gemaakt. De uit het onderzoek verkregen informatie wordt summier vastgelegd, waardoor de informatie uit het onderzoek op een later tijdstip niet reproduceerbaar is en ook niet goed overgedragen wordt naar de ambulante hulpverlening. Vaak is er niet meer dan een besluit in ACTS vastgelegd zonder onderbouwing. Soms is de informatie vastgelegd in een overdrachtsbrief of een door de Voogdijraad ingevuld formulier van de ambulante hulpverlening.

2.2 Veiligheid

De inspectie verwacht dat kinderen worden beschermd tegen gevaren die hun ontwikkeling bedreigen.

Oordeel

2. Veiligheid		Bonaire	Eustatius
2.1	Professionals houden goed zicht op de veiligheid van kinderen	M	M
2.2	Professionals zorgen ervoor dat acuut onveilige situaties voor kinderen worden opgeheven	V	V

Onderbouwing

Ad 2.1. Professionals houden goed zicht op de veiligheid van kinderen

Raadsonderzoekers houden tijdens het onderzoek niet actief zicht op de veiligheid van het kind. De Voogdijraad vraagt niet standaard expliciet aan anderen (bijvoorbeeld school, politie, familie) om zicht te houden op de veiligheid van het kind en de Voogdijraad te informeren in geval van zorgelijke signalen. Het komt wel een enkele keer voor dat de Voogdijraad aan de politie vraagt om het gezin te monitoren. Ook worden soms afspraken gemaakt met de ambulante hulpverlening. Deze afspraken zijn echter niet zichtbaar in de dossiers en het is ook niet zichtbaar in de dossiers dat de afspraken daadwerkelijk worden uitgevoerd. Op Sint Eustatius laten de raadsonderzoekers de school altijd weten dat de Voogdijraad onderzoek doet. De Voogdijraad gaat er vanuit dat school ontwikkelingen meldt maar maakt hierover geen concrete afspraken. Het beperkte zicht op veiligheid van kinderen tijdens het raadonderzoek is een belangrijk aandachtspunt, temeer gezien de lange doorlooptijden van met name beschermingsonderzoeken.

Om zicht te krijgen op de veiligheid van een kind, wordt tijdens beschermingsonderzoeken minimaal één keer een huisbezoek afgelegd. Daarnaast is de veiligheid van kinderen een onderwerp van gesprek tussen raadsonderzoekers onderling en met informanten. De veiligheid wordt echter niet systematisch ingeschat of besproken aan de hand van criteria of thema's. De Voogdijraad heeft hiervoor ook geen instrument. Op Sint Eustatius gebruiken de raadsonderzoekers bij de start van het onderzoek de 'Onderlegger' van de Raad voor de Kinderbescherming in Nederland. Deze onderlegger geeft richting aan de onderzoeksvragen. Basale zorg en veiligheid zijn hiervan een onderdeel. Hoe de uitkomsten moeten worden beoordeeld of ingeschat, is (nog) niet nader uitgewerkt.

Op Bonaire is veiligheid volgens de raadsonderzoekers ook een onderwerp van gesprek in het MDO. In het dossier worden de gemaakte afspraken door de raadsonderzoeker of gedragswetenschapper vastgelegd.

Ad 2.2. Professionals zorgen ervoor dat acuut onveilige situaties voor kinderen worden opgeheven

Wanneer sprake is van een acute situatie waarin de veiligheid van kinderen in gevaar is, weten medewerkers wat zij moeten doen en handelen zij direct. De raadsonderzoeker vraagt, na overleg met de senior raadsonderzoeker en/of de gedragswetenschapper onmiddellijk een voorlopige kindbeschermingsmaatregel (voorlopige ondertoezichtstelling aan de rechter of voorlopige toevertrouwing aan de Officier van Justitie). Gelijktijdig wordt de gezinsvoogdij van JGCN geïnformeerd die ervoor zorgt dat er een (crisis)opvangplek komt. De daadwerkelijke

uithuisplaatsing voert de Voogdijraad samen met JGCN, en indien nodig in aanwezigheid van de politie, uit. De Voogdijraad werkt 's avonds en in het weekend met een piketdienst.

2.3 Cliëntenpositie

De inspectie verwacht dat kinderen en hun ouders voldoende mogelijkheden krijgen om voor hun individuele en gemeenschappelijke belangen op te komen.

Oordeel

3. Cliëntenpositie		Bonaire	Eustatus
3.1	De Voogdijraad geeft kinderen en hun ouders de mogelijkheid om voor hun individuele belangen op te komen.	M	M
3.2	De Voogdijraad gaat zorgvuldig om met de gegevens van kinderen en hun ouders.	V	V

Onderbouwing

Ad 3.1. De Voogdijraad geeft kinderen en hun ouders de mogelijkheid om voor hun individuele belangen op te komen

Ouders kunnen met klachten terecht bij de raadsonderzoeker, senior raadsonderzoeker of directeur, maar worden hier niet actief over voorgelicht. De praktijk is dat ingeval van klachten, er een gesprek is tussen de ouder en een (senior) raadsonderzoeker over wie de klacht niet gaat of met de directeur.

Als ouders een klacht aan een onafhankelijke klachtencommissie willen voorleggen, kunnen zij dit doen bij de Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN). De procedure hiervoor is vastgelegd in een bijlage van het Kwaliteitskader. Ouders worden hier echter niet voorafgaand aan het onderzoek over geïnformeerd, bijvoorbeeld door het geven van een folder of informatie op de website van de Voogdijraad. Ook op de website van de RCN is de klachtenregeling en het feit dat deze ook toegankelijk is voor cliënten van de Voogdijraad, niet te vinden.

Alle cliënten mogen zich laten bijstaan door een door henzelf aangedragen vertrouwenspersoon. Dit is ook vastgelegd in het Kwaliteitskader. Cliënten worden hier niet actief hierop geattendeerd. De Voogdijraad is terughoudend in het honoreren van verzoeken, omdat het spreken van cliënten in het bijzijn van een vertrouwenspersoon, niet altijd in het belang van een cliënt is. Het gaat doorgaans om privacygevoelige informatie, die in een kleine gemeenschap al snel bekend kan worden.

Ad 3.2. De Voogdijraad gaat zorgvuldig om met de gegevens van kinderen en hun ouders

De Voogdijraad is terughoudend in het verstrekken van informatie uit rapporten aan ketenpartners. Aan ketenpartners wordt, op verzoek, alleen door henzelf aangeleverde informatie verstrekt. Ouders worden geïnformeerd aan wie de informatie wordt/is verstrekt.

In de raadsrapportage wordt feitelijk weergegeven wat er aan de hand is. Ook wordt vermeld wie de informatie over het gezin heeft verstrekt. De dossiers bevatten echter niet altijd gespreksverslagen van de gesprekken met informanten. In het rapport of dossier is ook niet zichtbaar dat de wijze waarop de informatie is verwerkt en wordt weergegeven is geaccordeerd door de informant. Dit is een aandachtspunt.

Als cliënten het niet eens zijn met de weergave van de onderzoeksbevindingen in de rapportage, dan kunnen zij dit aangeven. Feitelijke zaken, zoals een geboortedatum, worden in het rapport gewijzigd. Overige zaken worden op Bonaire in de vorm van een bijlage aan het rapport toegevoegd. Op Sint Eustatius wordt de visie van ouders in het rapport verwerkt.

2.4 Organisatie

De inspectie verwacht dat de Voogdijraad zorgt voor voorwaarden om verantwoord onderzoek te doen.

Oordeel

4. Organisatie	Bonaire	Eustatius
4.1 De Voogdijraad voert systematisch kwaliteitsmanagement uit	M	M
4.2 De Voogdijraad zet gekwalificeerde professionals in	V	M
4.3 De Voogdijraad handelt conform de wet om zijn doelen te bereiken	V	O
4.4 De Voogdijraad voert zijn taken in samenhang met andere ketenpartners uit	V	O

Onderbouwing

Ad 4.1. De Voogdijraad voert systematisch kwaliteitsmanagement uit

De Voogdijraad heeft een visie op hoe goed onderzoek moet worden uitgevoerd. Deze visie is in de vorm van eisen en normen vastgelegd in het Kwaliteitskader. De uitvoering hiervan (zoals het formuleren van onderzoeksvragen en besluitvorming met betrekking tot het advies in een MDO, juiste registratie van contacten, verslagen etc.) moet worden bewaakt door de senior raadsonderzoekers. Niettemin worden er zowel op Bonaire als Sint Eustatius regelmatig zaken afgerond en gearchiveerd, die niet voldoen aan de kwaliteitseisen. Het is niet zichtbaar dat en de wijze waarop de senior raadsonderzoekers de raadsonderzoekers aansturen. Een aandachtspunt is voorts dat de senior raadsonderzoekers zelf ook onderzoeken uitvoeren, maar niet is voorzien in de bewaking van de kwaliteit van hun werk.

De Voogdijraad verzamelt nog niet systematisch informatie over de kwaliteit van de uitvoering. Voorbeelden hiervan zijn inzicht in wachtstapels en wachttijden, doorlooptijden, percentages overschrijdingen van normtijden en aantal niet in behandeling genomen meldingen.

Ad 4.2. De Voogdijraad zet gekwalificeerde professionals in

Bij de Voogdijraad werken raadsonderzoekers die op HBO-niveau zijn geschoold voor de functie die zij uitoefenen. Positief is bovendien dat de raadsonderzoekers in 2015 de post-HBO opleiding jeugdbescherming van de Raad voor de Kinderbescherming in Nederland hebben gevolgd. Helaas is er geen zicht op herhaling hiervan voor nieuwe, later ingestroomde, medewerkers.

De raadsonderzoeker op Sint Eustatius beschikt niet over een afgeronde HBO-opleiding, maar is aangenomen omdat zij wel dit werk- en denkniveau heeft. Ten tijde van het inspectie- onderzoek onderzochten de Voogdijraad en de RCN welke opleidingsmogelijkheden geschikt zijn voor deze raadsonderzoeker.

Ad. 4.3. De Voogdijraad handelt conform de wet om zijn doelen te bereiken

Van alle medewerkers van de Voogdijraad op Bonaire is een verklaring omtrent het gedrag (VOG) aanwezig bij de RCN. Van één medewerker op Sint Eustatius ontbreekt de VOG, een andere medewerker heeft geen VOG die voor werkzaamheden bij de Voogdijraad is afgegeven. De ontbrekende VOG's zijn inmiddels aangevraagd.

Op de eilanden is een Protocol Meldingen kindermishandeling door jeugdzorg en gezinsvoogdij en Voogdijraad bij het Openbaar Ministerie en de politie opgesteld dat op 8 april 2013 is ondertekend. Dit protocol wordt door de verschillende partijen in de keten niet toegepast. Hoewel er geen interne meldcode is, weten raadsonderzoekers hoe zij moeten handelen als zij een actuele situatie van kindermishandeling aantreffen (zie 2.2. Veiligheid). Ten tijde van het onderzoek wordt, op verzoek van het ministerie van VWS, door JGCN een businessplan geschreven voor het opzetten van een meldpunt kindermishandeling en huiselijk geweld op Bonaire, Saba en Sint Eustatius.

De Voogdijraad hanteert de wettelijke bewaartermijn voor dossiers en heeft een regeling voor inzage en afgifte van dossiers vastgelegd.

Een aandachtspunt is dat het Kwaliteitskader dat de Voogdijraad heeft opgesteld niet altijd in overeenstemming is met de op Caribisch Nederland geldende wetgeving. In het Kwaliteitskader staat bijvoorbeeld dat de Voogdijraad een toetsende taak heeft, terwijl deze taak niet is opgenomen in het Burgerlijk Wetboek (BW) BES (Bonaire, Sint Eustatius en Saba). Ook wordt gesproken over voorlopige voogdij, terwijl het in Caribisch Nederland gaat om een voorlopige toevertrouwing. Tot slot wordt verwezen naar niet van toepassing zijnde wetgeving, zoals de Wet op jeugdzorg en het Nederlandse BW.

Ad 4.4. De Voogdijraad voert zijn taken in samenhang met andere ketenpartners uit

Op Bonaire zijn samenwerkingsafspraken met diverse ketenpartners vastgelegd en verloopt de samenwerking goed. Zowel op casusniveau als op uitvoeringsniveau weten met name de Voogdijraad en jeugdzorg elkaar goed te vinden.

Op Sint Eustatius zijn samenwerkingsafspraken tussen Voogdijraad en ketenpartners verouderd of zijn niet passend bij de huidige praktijk. Daarnaast komt het voor dat afspraken waarop de Voogdijraad zich beroept, niet bekend zijn bij ketenpartners. In de praktijk is de samenwerking

tussen Voogdijraad en CJG beperkt. Men loopt niet makkelijk bij elkaar binnen en geformaliseerd overleg vindt niet of nauwelijks plaats. Op Sint Eustatius is geen casusoverleg tussen de ketenpartners waar de Voogdijraad vaste deelnemer van is. De problemen in de samenwerking worden met onvoldoende urgentie opgepakt door de leden van het managementteam van zowel Voogdijraad als CJG op Sint Eustatius en Bonaire.

3 Eindoordeel en vervolg

Het eindoordeel van de inspectie luidt dat de kwaliteit van de uitvoering van de civiele taken door de Voogdijraad op Bonaire **voldoende** is. Op Sint Eustatius is kwaliteit van de uitvoering van de civiele taken **matig**.

De inspectie vindt het van belang dat onderzoek van de Voogdijraad naar de situatie van kinderen en hun gezinsomgeving zorgvuldig en tijdig wordt uitgevoerd. Kinderen en ouders moeten betrokken worden bij het onderzoek en er moet goed worden afgestemd met bij de kinderen en hun ouders betrokken instanties.

De inspectie constateert dat de Voogdijraad hiervoor de basis heeft gelegd in het 'Kwaliteitskader van de Voogdijraad Caribisch Nederland voor de eilanden Bonaire, Sint Eustatius en Saba' waarin de werkprocessen en de daarbij behorende kwaliteitseisen zijn opgenomen. Het Kwaliteitskader is bekend bij de medewerkers en leidend voor de wijze waarop het onderzoek uitgevoerd moet worden. De inspectie ziet echter ook dat nog niet volledig volgens het Kwaliteitskader gewerkt wordt en dat dit (deels) komt door een gebrek aan sturing hierop.

De inspectie merkt op dat de normtijden die in het Kwaliteitskader staan voor beschermingsonderzoeken en onderzoeken naar gezag en omgang beduidend korter zijn dan de doorlooptijden in de praktijk.

Een tweede constatering betreft de veiligheid van het kind. Tijdens het onderzoek is de Voogdijraad hiervoor verantwoordelijk. Het structureel en systematisch inschatten van de veiligheid van het kind behoeft verbetering. Daarnaast moet ook tijdens het onderzoek het zicht op de veiligheid beter georganiseerd worden. Dit kan door zelf regelmatig het kind en gezin te zien en/of door hier expliciete afspraken over te maken met partijen die hier ook zicht op kunnen houden (zoals school, de politie etc).

Ook vraagt de inspectie aandacht voor de situatie op Sint Eustatius, met name op het gebied van de samenwerking met relevante ketenpartners. De samenwerking tussen Voogdijraad en diverse ketenpartners verloopt zowel op casus- als op managementniveau al langere tijd stroef.³ De slechte communicatie tussen de Voogdijraad en het CJG en het ontbreken van duidelijke samenwerkingsafspraken, leidt tot vertraging in het in behandeling nemen en uitvoeren van onderzoeken en is niet in het belang van kinderen.

Tot slot vindt de inspectie de situatie van de Voogdijraad op Saba zorgelijk. In april 2016 werd duidelijk dat de net aangestelde raadsonderzoeker weer is vertrokken en er sprake is van een vacature. Hoewel de werkzaamheden worden waargenomen door raadsonderzoekers van Bonaire en Sint Eustatius, staat hierdoor de samenwerking met ketenpartners onder druk en loopt de invoering van het Kwaliteitskader op Saba vertraging op.

³ Kwaliteit van de jeugdzorg in Caribisch Nederland, Inspectie Jeugdzorg, maart 2013 en De Kwaliteit van de zorg door Jeugdzorg en Gezinsvoogdij Caribisch Nederland, Inspectie Jeugdzorg, februari 2016.

De inspectie is van oordeel dat de kwaliteit van de uitvoering van de civiele taken door de Voogdijraad op alle criteria en op alle eilanden voldoende dient te zijn. Bij de Voogdijraad Bonaire zijn zes van de elf criteria voldoende. Op Sint Eustatius zijn drie criteria als voldoende beoordeeld. De inspectie verwacht dat de Voogdijraad ervoor zorgt binnen een half jaar aan de drie criteria die nu nog onvoldoende zijn te voldoen en binnen een jaar aan de criteria die nu nog matig zijn. Tevens verwacht de inspectie dat de Voogdijraad ervoor zorgt dat ook op Saba op korte termijn een start gemaakt wordt met het werken volgens het Kwaliteitskader en dat dit binnen een jaar volledig is ingevoerd.

De Voogdijraad moet daarbij met voorrang die verbetermaatregelen nemen die ertoe leiden dat:

- professionals het onderzoek tijdig starten en afronden;
- professionals beslissingen nemen in multidisciplinair verband en de overwegingen goed vastleggen;
- professionals de continuïteit van de hulp bewaken;
- professionals een actueel beeld hebben van de veiligheid van kinderen;
- professionals de veiligheid op eenduidige wijze inschatten;
- het Kwaliteitskader is afgestemd op de in Caribisch Nederland geldende wet- en regelgeving;
- de Voogdijraad beschikt over een VOG voor alle medewerkers;
- de Voogdijraad een constructieve samenwerking met ketenpartners op Sint Eustatius heeft;
- de Voogdijraad, in geval van problemen in de samenwerking, deze op het juiste niveau oppakt.

De inspectie wil vóór 1 juli 2016 geïnformeerd worden over deze verbetermaatregelen en de termijnen waarbinnen de maatregelen zijn doorgevoerd. Daarnaast wil de inspectie geïnformeerd worden over de stand van zaken van de invoering van het Kwaliteitskader op Saba.

De inspectie volgt de uitvoering van de verbetermaatregelen.

Bijlage 1 - Toetsingskader Voogdijraad Caribisch Nederland

1. UITVOERING onderzoek <i>Onderzocht wordt wat kinderen nodig hebben om zich onbedreigd te kunnen ontwikkelen.</i>		Kwaliteitskader Voogdijraad
1.1	<p>Professionals doen onderzoek van voldoende kwaliteit.</p> <p><i>Verwachtingen inspectie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Professionals werken volgens professionele standaarden. • Professionals verrichten het onderzoek tijdig • Professionals nemen kernbeslissingen in multidisciplinair verband. • Professionals bewaken continuïteit van de hulp 	<p><i>Als professionele standaard heeft de Voogdijraad geformuleerd:</i></p> <p>Zorgvuldigheid Werken conform beschreven procedures en gebruik makend van methodieken. Er is multidisciplinair overleg en overleg met externe professionals). Multidisciplinaire werkwijze, de definitieve besluitvorming c.q. het advies is een product van de multi-inzetbaarheid van het team.</p> <p>Nauwkeurig Genomen besluiten zijn deugdelijk gemotiveerd met duidelijke procesbeschrijving Starten dan wel uitbreiden van onderzoek is goed onderbouwd Zaken worden geregistreerd in het registratiesysteem van de Voogdijraad.</p> <p><i>Transparante onderzoekstermijnen, bij afwijking wordt cliënt tijdig geïnformeerd. (De doorlooptijden staan genoemd in de diverse protocollen: KB 75 dagen, gezag en omgang 73 dagen, tijdelijke voogdij 105 dagen)</i></p> <p><i>In het rapport worden de feiten, analyse en beoordeling van de aangetroffen problematiek beschreven op grond waarvan de besluitvorming heeft plaats gehad.</i></p>
1.2	<p>Professionals betrekken kinderen en ouders bij het onderzoek.</p> <p><i>Verwachtingen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Professionals informeren ouders en kinderen over de opzet en het doel van het onderzoek • Professionals bieden ouder(s) en kind(eren) duidelijkheid over de uitvoering van het onderzoek • Professionals bejegenen kinderen en hun ouders met respect en nemen hen serieus 	<p>Zorgvuldigheid Wederkerige en pro-actieve informatievoorziening in het contact naar en van ouder(s) en kind(en)</p> <p><i>Onderzoeker biedt kind(eren) en hun ouder(s) duidelijkheid over de aanleiding voor, het doel en de uitvoering van het onderzoek</i></p> <p><i>Voorgenomen advies/besluit wordt met ouder(s) en kind(eren) besproken en zij krijgen inzage in het rapport.</i></p> <p>Cliëntgericht <i>Het kind staat centraal. Klantvriendelijkheid en klantgericht</i></p> <p>Inzet tolk</p>

1.3	Professionals stemmen af met de bij de kinderen en hun ouders betrokken instanties.	
	<p><i>Verwachtingen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Professionals betrekken de informatie van ketenpartners bij hun onderzoek • Professionals zorgen voor een tijdige en volledige overdracht naar overige betrokken instanties. 	<p><i>De informatie van de ketenpartners wordt meegenomen in het onderzoek en de rapportage.</i></p> <p><i>De onderzoeker houdt open communicatie met de keten, collegiale opstelling naar de keten. De Voogdijraad onderhoudt contacten met de keten (integriteit en privacy garanderen door transparant te zijn, per zaak afwegen in hoeverre 100% inzage nodig is) Wees duidelijk: positioneren in de relatie op de kaders die de medewerker van de Voogdijraad heeft</i></p>

2. VEILIGHEID <i>Kinderen worden beschermd tegen gevaren die hun ontwikkeling bedreigen.</i>		Kwaliteitskader Voogdijraad
2.1	Professionals houden goed zicht op de veiligheid van kinderen.	
	<p><i>Verwachtingen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Professionals hebben een actueel beeld van de veiligheid van kinderen. • Professionals schatten de veiligheid van kinderen op eenduidige wijze in. • Professionals beoordelen de veiligheid in multidisciplinair verband. 	<p><i>Fysieke veiligheid kind staat voorop: 1^e vraag: is kind veilig? 2^e vraag is ingrijpen in het belang van het kind? 3^e vraag; eerst handelen dan uitleggen of eerst uitleggen dan handelen?</i></p> <p><i>Multidisciplinaire werkwijze, de definitieve besluitvorming c.q. het advies is een product van de multi-inzetbaarheid van het team.</i></p>
2.3	Professionals zorgen ervoor dat acuut onveilige situaties voor kinderen worden opgeheven.	
	<p><i>Verwachtingen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Professionals treden bij acute onveiligheid actief op. • Professionals bepalen multidisciplinair hoe bij acute onveiligheid van kinderen te handelen. • Professionals zijn toegerust om met acuut onveilige situaties voor kinderen om te kunnen gaan. 	<p><i>Bij ernstige bedreiging van het kind waarbij direct ingrijpen noodzakelijk is, is de Voogdijraad ook buiten kantooruren telefonisch oproepbaar via piketdienst. Multidisciplinaire werkwijze, de definitieve besluitvorming c.q. het advies is een product van de Multi-inzetbaarheid van het team.</i></p>

3. CLIËNTENPOSITIE <i>Kinderen en hun ouders krijgen voldoende mogelijkheden om voor hun individuele en gemeenschappelijke belangen op te komen.</i>		Kwaliteitskader Voogdijraad
3.1	De Voogdijraad geeft kinderen en hun ouders de mogelijkheid om voor hun individuele belangen op te komen.	
	<p><i>Verwachtingen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • De Voogdijraad onderneemt actie indien kinderen en/of hun ouders aangeven ontevreden te zijn over de aan hen geboden hulp. • Kinderen en/of hun ouders kunnen gebruikmaken van een onafhankelijke vertrouwenspersoon. • Kinderen en/of hun ouders kunnen een klacht indienen bij een onafhankelijke klachtencommissie. 	<p><i>Cliënt kan zich bij laten staan door een vertrouwenspersoon</i></p> <p><i>De Voogdijraad heeft een formele klachtenprocedure</i></p>
3.2	De Voogdijraad gaat zorgvuldig om met de gegevens van kinderen en hun ouders.	
	<p><i>Verwachtingen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • De Voogdijraad waarborgt de privacy van kinderen en hun ouders. 	<p><i>De Voogdijraad hanteert normen Wet Bescherming Persoonsgegevens. Betrokkenen hebben recht op correctie</i></p>

	<ul style="list-style-type: none"> • De Voogdijraad zorgt voor waarheidsgetrouwe verslaglegging. • De Voogdijraad reageert adequaat op een inzage-, afschrift-, of wijzigingsverzoek van kinderen en/of hun ouders. 	<p>persoonsgegevens. Inzage: feitelijke onjuistheden worden gewijzigd, cq verwijderd.</p> <p>Niet oordelen over omstandigheden cliënten: feitelijk zijn.</p>
--	---	--

4. ORGANISATIE		Kwaliteitskader Voogdijraad
<i>De Voogdijraad voorziet in de voorwaarden om verantwoord onderzoek te doen.</i>		
4.1	De Voogdijraad voert systematisch kwaliteitsmanagement uit.	
	<p>Verwachtingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De Voogdijraad heeft een visie op hoe hij goed onderzoek uitvoert. • De Voogdijraad verzamelt systematisch informatie over de kwaliteit van de taakuitvoering • De Voogdijraad brengt op basis van de verzamelde informatie veranderingen aan om de kwaliteit van de werkzaamheden te verbeteren 	De Voogdijraad heeft een visie vastgelegd in het Kwaliteitskader
4.2	De Voogdijraad zet gekwalificeerde professionals in	
	<p>Verwachtingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De Voogdijraad zet professionals in die aantoonbaar zijn geschoold voor de functie die zij uitoefenen. • De Voogdijraad biedt medewerkers de mogelijkheid kennis en vaardigheden actueel te houden. • De Voogdijraad heeft richtlijnen en procedures vastgesteld voor het handelen van de professionals. 	<p>Onpartijdige/niet vooringenomen houding en werkwijze(bij familie/vrienden/buren/kennissen, zaak overdragen)</p> <p>Gedragscodes voor de raadsmedewerker</p>
4.3	De Voogdijraad handelt conform de wet om zijn doelen te bereiken.	
	<p>Verwachtingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De Voogdijraad beschikt over actuele VOG's van medewerkers die contact hebben met kinderen of hun ouders. • De Voogdijraad handelt volgens een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. • De Voogdijraad hanteert de wettelijke bewaartermijn voor dossiers. 	<p>De Voogdijraad hanteert normen Wet Bescherming Persoonsgegevens.</p> <p>De Voogdijraad hanteert bewaartermijnen.</p>
4.4	De Voogdijraad voert zijn taken in samenhang met andere ketenpartners uit.	
	<p>Verwachtingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De Voogdijraad heeft samenwerkingsafspraken met haar ketenpartners vastgelegd. • De Voogdijraad stelt haar professionals in staat samen te werken met ketenpartners. 	<p>Onderzoeker houdt open communicatie met de keten, collegiale opstelling naar de keten. De Voogdijraad onderhoudt contacten met de keten (integriteit en privacy garanderen door transparant te zijn, per zaak afwegen in hoeverre 100% inzage nodig is)</p> <p>Wees duidelijk: positioneren in de relatie op de kaders die de medewerker van de Voogdijraad heeft</p>

Bijlage 2 Verantwoording

Op Sint Eustatius is het toezicht uitgevoerd door twee inspecteurs van 27 tot en met 29 januari 2016. Het onderzoek bestond uit de volgende onderdelen:

1. Gesprek met de coördinator van het CJG Sint Eustatius (onderdeel van JGCN);
2. Gestructureerd interview met twee ambulante hulpverleners/gezinsvoogden van CJG Sint Eustatius
3. Gestructureerd interview aan de hand van dossiers met een raadsonderzoeker van de Voogdijraad Sint Eustatius;
4. Gestructureerd interview met de senior raadsonderzoeker van de Voogdijraad Sint Eustatius;
5. Observeren van een werkoverleg (via Skype) tussen de senior raadsonderzoeker van de Voogdijraad Sint Eustatius en de raadsonderzoeker van de Voogdijraad Saba.
6. Gestructureerde interview met twee rechters die civiele jeugdzittingen doen op Saba en Sint Eustatius;
7. Beoordeling van een zes door de inspectie geselecteerde dossiers van de Voogdijraad Sint Eustatius;
8. Inzien van P-dossiers op aanwezigheid van VOG's;
9. Inzien van relevante documenten zoals beleidsstukken, formats, werkprocessen en protocollen.

Op Bonaire is het toezicht uitgevoerd door twee inspecteurs van 1 tot en met 5 februari 2016. Het onderzoek bestond uit de volgende onderdelen:

1. Presentatie door de directeur Voogdijraad BES over de wijze waarop de Voogdijraad zorgt voor kwalitatief goed onderzoek;
2. Twee gestructureerde interviews aan de hand van dossiers met raadsonderzoekers;
3. Gestructureerd interview met de gedragswetenschapper Voogdijraad;
4. Beoordeling van 16 dossiers van kinderen. Van elke raadsonderzoeker zijn meerdere dossiers geselecteerd door de inspectie;
5. Gestructureerd interview met de coördinator gezinsvoogdij en gedragswetenschapper van de ambulante hulpverlening van JGCN;
6. Kort gesprek met gerichte vragen aan ambulante hulpverlener van JGCN;
7. Bijwonen breed casuoverleg tussen Voogdijraad, JGCN en de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) over een casus waarin de Voogdijraad is gevraagd onderzoek te doen;
8. Gestructureerd interview met de rechter die civiele jeugdzittingen doet op Bonaire;
9. Gestructureerd interview met twee rechercheurs van de jeugd- en zedenpolitie Caribisch Nederland;
10. Inzien van P-dossiers op aanwezigheid van VOG's;
11. Inzien van relevante documenten zoals beleidsstukken, formats, werkprocessen en protocollen.

Bijlage 3 In het rapport gebruikte afkortingen

ACTS	Registratiesysteem van de Voogdijraad Caribisch Nederland
CJG	Centrum voor jeugd en gezin
GVI	Gezinsvoogdijinstelling
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
HBO	Hoger beroepsonderwijs
JGCN	Jeugdzorg en gezinsvoogdij Caribisch Nederland
MDO	Multidisciplinair overleg
OTS	Ondertoezichtstelling
RCN	Rijksdienst Caribisch Nederland
VOG	Verklaring Omtrent het Gedrag
VOTS	Voorlopige ondertoezichtstelling
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Wat is het landelijk toezicht jeugd?

Het landelijk toezicht jeugd bestaat uit de Inspectie Jeugdzorg (IJZ), de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) en de Inspectie Veiligheid en Justitie (IVenJ).

Wat zegt de wet over het landelijk toezicht jeugd?

De Jeugdwet geeft de inspecties die het landelijk toezicht jeugd vormen de volgende taken:

- onderzoek doen naar de kwaliteit in algemene zin van de jeugdhulp, de gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering, de certificerende instelling, het adviespunt huiselijk geweld en kindermishandeling, de Raad voor de Kinderbescherming en de justitiële jeugdinrichtingen;
- toezicht houden op de naleving van de kwaliteitseisen die in de wet staan;
- voorstellen doen voor verbetering.

Het toezicht gebeurt uit eigener beweging of op verzoek van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en/of de minister van Veiligheid en Justitie. Het landelijk toezicht houdt bij de vervulling van haar taak rekening met de behoeften van gemeenten.

Wat is toezicht?

Toezicht houden betekent dat de inspecties informatie verzamelen over de kwaliteit van de instellingen die onder de Jeugdwet vallen, zich een onafhankelijk oordeel vormen en zo nodig ingrijpen. Daarbij kijken zij of het beleid voor deze instellingen in de praktijk goed werkt. De rapporten zijn in principe openbaar. De openbaar gemaakte rapporten staan op de website van de inspecties.

Wat wil het landelijk toezicht jeugd bereiken?

Het landelijk toezicht jeugd wil met haar onderzoeken bijdragen aan:

- het behouden en bevorderen van de kwaliteit van de jeugdhulp en de instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering en de andere instellingen in het jeugddomein;
- het versterken van de positie van jeugdigen en hun ouders of verzorgers (de cliënten);
- de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van het beleid.

Waarop houdt zij toezicht?

Er zijn vijf verschillende wetten en regelingen met toezichttaken en bevoegdheden voor de inspecties die het landelijk toezicht jeugd vormen:

- Jeugdwet;
- Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen;
- Wet opnemings buitenlandse kinderen ter adoptie;
- Wet Centraal Orgaan opvang Asielzoekers;
- Subsidieregeling opvang kinderen van ouders met een trekkend/varend bestaan.

Op grond van die wetten en al dan niet in samenwerking met andere inspecties wordt er toezicht gehouden op de volgende organisaties:

- de jeugdhulpaanbieders (jeugdzorg, jeugd-GGZ en jeugd-LVB);
- de certificerende instelling voor jeugdbescherming en jeugdreclassering;
- de instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering;
- Veilig Thuis: het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling;
- de justitiële jeugdinrichtingen;
- de vergunninghouders voor interlandelijke adoptie;
- de opvangvoorzieningen voor (alleenstaande) minderjarige vreemdelingen;
- de Raad voor de Kinderbescherming;
- Halt;
- de schippersinternaten.

Inspectie Jeugdzorg

Postbus 483

3500 AL Utrecht

088 3700230

www.inspectiejeugdzorg.nl